

Ескертпелі және ағымдағы
санитарлық қадағалау, ауа
тазалығын зертханалық бақылау.

Әбдумәжіт Индира

ТФП-123

- Техника мен технологияны ілгерілемелі дамыту, жаңа материалдарды қолдану міндеттері, түптеп келгенде, өндірістің жаңа салаларын құру жөніндегі міндеттер жобалау және енгізу сатыларында оларды біліктілікпен гигиеналық сараптауды жүргізе білуді, сауықтандыру және қорғаныс шараларын дер кезінде жасап шығаруды, жұмысшылардың ауруға шалдыққыштық деңгейінің динамикалы ізін бағуды талап етеді.

- Еңбек гигиенасы жөніндегі санитарлық дәрігердің жұмысының және іс-әрекет бағыттарының алуан түрлілігіне қарамастан, бұл істе негізгі тарауларды айырып тану қабылданған:
- 1) ескертуші санитарлық қадағалауды;
- 1) **ескертуші санитарлық қадағалауды;**
- 1) ескертуші санитарлық қадағалауды;

Ағымдағы санитарлық қадағалау

- **Ағымдағы санитарлық қадағалаудың мақсаты - өнеркәсіп кәсіпорындарының және ауылшаруашылық нысандарының санитарлық ұсталуына, еңбектің санитарлық-гигиеналық жағдайларына, аталған кәсіпорындарда және нысандарда еңбекті санитарлық қорғау жөніндегі қолданыстағы санитарлық заңдардың, санитарлық-гигиеналық нормалар мен ережелердің тұрақты сақталуына үнемі жүйелі бақылау жасау болып табылады. Осы жұмыстың негізіне Денсаулық сақтау министрінің «Санитарлық-эпидемиологиялық қызметтің еңбек гигиенасы тарауы бойынша жұмысы туралы» нұсқау жасалынған.**

Еңбек гигиенасы жөніндегі дәрігердің міндетіне: эпидемиологпен бірлесе отырып жұмысшылардың арасында жұқпалы аурулардың пайда болуымен байланысты нысандарды тексеріп қарау және осы ауруларды жою және алдын ала ескерту жөнінде қажетті шараларды жасап шығару кіреді.

Ағымдағы санитарлық қадағалау өзіне :

- ◆ нысандарды маусымдық жағдайларда жұмыс істеуге дайындауды
- ◆ санитарлық-техникалық минимум бойынша сабақтар ұйымдастыруды
- ◆ профилактикалық жұмыстың басқа да түрлерін қосады.

Ластану дегеніміз не?

- ▶ Белгілі бір ортада сол жерге тән емес, жаңа физикалық, химиялық және биологиялық заттардың болуын немесе бұл заттардың табиғи орташа көпжылдық деңгейден жоғары болуын **ластану** деп атаймыз. Атмосфераның ластануы табиғи (жанартаулар атқылауы, орман өрттері, шаңды құйындар, үгілу) және антропогенді (өнеркәсіптер, жылу энергетикасы, ауыл шаруашылығы) жағдайда жүруі мүмкін.
- ▶ Ірі қалалардағы атмосфералық ауаның сапасы зиянды шығарындылардың шамамен 80% -ын құрайтын көптеген өнеркәсіптік және өнеркәсіптік кәсіпорындардың, жылу энергетикалық қондырғыларының және, әрине, миллиондаған долларлық автокөліктердің қызметімен анықталады. Қазіргі экологиялық жағдайды ескере отырып, атмосфералық ластанудың сандық және сапалық сипаттамаларын анықтауға бағытталған зерттеулер ғана оның жағдайы туралы ақпаратты уақытында алуға, жедел шешімдер қабылдауға және теріс әсерді азайту бойынша шараларды ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

Ауа ластаушылар.

- ▶ Тұрғын және қоғамдық ғимараттардың ауасында болатын улы заттардың саны 45 -тен 80 -ге дейін болады. Олардың ішінде фенол мен формальдегид, аммиак пен стирол, толуол, ксилол, сынап және басқалары бар. Ішкі ластанудың негізгі көздеріне үй жиһаздары, жиһаздар, еден мен төбеге арналған жабындар, құрылыс және безендіру материалдары жатады. Ішкі ауаны (пәтер, кеңсе, үй) тексеру зиянды заттардың жоғарылауын анықтау, теріс әсер ету дәрежесін анықтау және тазалаудың оңтайлы және сәйкес жүйесін таңдау мақсатында жүргізіледі. Қоршаған ортаны қорғау шараларын жүргізу үшін ластану дәрежесін анықтауға қажет ауаны талдау келесі бағыттарда жүргізіледі: атмосфералық ауаның күйін зерттеу; жұмыс аймағындағы ауаны зерттеу; үй ішіндегі ауаны зерттеу.

*НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА
РАХМЕТ!*